

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők. —

TARTALOM: Az év végén. — Modern csomagolás. — Vegyes hírek.

Az év végén.

Ismét egy évet látunk távozni, amely létének kezdetétől egészen kimulásáig a kisexistenciának nem kedvezett. Mert habár a nagyoktól, sőt még azoktól is, akik az üzleti világ első soraiban állanak, anyagi veszteségeket és mindennemű áldozatokat követeltek a jelenlegi viszonyok, mennyivel inkább sújtották még azokat, akiket a mindennapi kenyérharcban úgy bevételeik, mint pedig kiadásuk tekintetében keserű csalódás ért.

Kisexistenciáknak nevezzük őket, akik csekély tőkével valamely kereseti ágban szentelik magukat, amely inkább munkaerőt mint tőkét kíván. Hiszen a kiskereskedők közt nincs egyetlen szakma sem, amelynek létéért kemény küzdelmet nem kellene vívnia, ami bizony fáradhatatlan munkát igényel. S mily rosszul jutalmazták ezt a munkaerőt! Gyakran láthatunk olyan, egyetlen személy által vezetett kiskereskedéseket, amelyek naponként alig hoznak két koronánál valamivel több hasznot. Minő arányban áll ez a jutalmazás a többi munkaszolgáltatásokkal, amelyeket manapság, mondhatjuk, elég jól megfizetnek? De a különbség éppen abban áll, hogy fizikai munkára csak teljesen egészséges, aránylag erős emberek alkalmazhatók, míg a kereskedelem ilyen igényeket nem támaszt a vele foglalkozókkal szemben. Továbbá pedig csak nagyon kevesen vannak, nevelésüknél és természetadta hajlamaiknál fogva, olyanok, akik fizikai munkához látnának az esetben, ha

sorsuk őket a jobb viszonyokból kiragadná és arra készítené, hogy existenciájukról gondoskodjanak

Ezeknek a sajnálatra méltó egyéneknek nagy része a m. kir. dohánygyártmányok detailelésítésével kezd foglalkozni. Az állam pedig, amelynek nagyipara t. i. a dohányjövedék számára sürgős szüksége van a kiskereskedelemre, olyan gyakorlatot honosított meg, amelynek értelmében ő az összes polgári pályák közt a legolcsóbb munkaerő elérésére törekszik. Mert abban a pillanatban, amelyben ő a dohánytermékekkel való kereskedést bérbeadja és emellett aztán, a kereskedéssel megbízott személyeket, az elárúsítási engedéllyel mintegy megajándékozta, oly állapot áll elő, amely nagyon távol áll attól, hogy a teljesített munkáért nyújtott jövedelemnek lehessen nevezni.

Míg a többi bármily munkaággal foglalkozó emberek munkájukat megfelelően taksálhatják, addig a dohányárus az egyetlen kereskedő, aki annak a munkabérnek fejében köteles dolgozni, amelyet az állam nagylelkűen juttat neki.

Hiszen utóvégre ebben is meg lehetne nyugodni, ha a miniszterium arra törekednék és gondot viselne arra, hogy minden dohány-elárúsítója a valóságban is annyit keressen, hogy, ha a kereső emberiség közt utolsó helyen is, a megélhetéséhez szükséges összegre szert tenni képes legyen. Azonban ehelyett mit látunk? Egy rengeteg nagy elárúsítóhálózatot, amelyre a mintegy száz millió korona

értékű állami áruk forgalomba hozatala bizva van, ami az államnak az adók, bérösszegek, bélyegilletékek és rendbirságok leszámítása után nevetségesen csekély összegbe kerül.

A trafikos pária az összes pályák közt; ez már régi, megdönthetetlen tény. Bele kell törődnie abba, hogy vagy megelégszik a neki juttatott csekély jövedelemmel, vagy pedig fel kell hagynia az üzlettel. Harmadik eshetőség számára nem áll fenn. A sociális küzdelemben, amelyben mindenki saját érdekeinek védelmére törekszik, ő nem vesz részt. Attól való félelmében, hogy még azt a keveset is, amiye van, elveszíthetné, nyugodtan várja, amíg a nyomor kopogtat ajtaján, vagy amíg adott esetben üzletével teljesen felhagyhat.

Vajjon lehet és szabad-e ennek az állapotnak tovább tartania? Nem kell-e minden egyesnek, aki munkásságát ennek a szerencsétlen pályának szenteli, arra törekednie, hogy sorsa legalább elviselhetővé váljék? Vagy talán a dohányárusoknak nincs meg az a joguk, a mi minden munkásnak, hogy a nekik járó bért követelhessék.

Olvasóinkhoz fordulunk, a dohánykisárusokhoz. Mindenek előtt a munkaadót azaz a pénzügyminiszteriumot, arra a meggyőződésre kell hozni, hogy a dohány detailelárusítása olyan foglalkozás, amelyet megfelelően kell fizetni, hogy a dohánykisárudákat legkevésbé sem szabad alamizsnának tekinteni s hogy végül a dohánytermékek kicsinybeni elárusítása csupán mint önálló kereskedelem hathat fellendítőleg a dohánymonopóliumra. A dohány- és szivarral való kereskedelem mint mellék foglalkozás ellenben a legrosszabb következményekkel járhat a dohánymonopólium fejlődésére nézve.

Az év végén mindezeket a körülményeket számbavesszük s egyszersmind ezeknek megváltoztatását programként tüzzük jövődöbéli magatartásunkra nézve magunk elé. Ha az elmúlt év olvasóink egyik kívánságát sem váltotta be, úgy óhajtásaik teljesülésére mindaddig nem is gondolhatnak, amíg az érdekelt trafikosok hozzá nem látnak, hogy jogaikat mint állampolgárok és az állam munkásai kivívják. Ezek a jogaik abban állanak, hogy a dohánymonopólium egyik fontos tényezője

gyanánt ismertessenek el és hogy segélyezett kéregetőknek ne tekintessenek. Abban állanak, hogy munkájukat, minden egyéb munkabérhez arányosan megfizessék, hogy továbbá minden nehézséget, mely becsületükre sulyosodik, eltávolítsanak és minden könnyebbséget lehetővé tegyenek.

Az esztendő végén még egyszer áttekintjük a függő kérdések egész komplexumát, amelyeknek megoldása magától értetődő lenne és amelyek mind a trafikosok sorsával vannak egybekapcsolva. Ezeket a kérdéseket előbb-utóbb meg kell oldani. Az évzárta alkalmából áhítva kívánjuk, hogy a következő év ez irányban tökéletesen kielégítő ujtást hozzon. Kívánjuk ezt úgy a dohánymonopólium, mint pedig a mai helyzetükben sajnálatra méltó dohánykisárusok érdekében.

Modern csomagolás.

Aki a magyar cigaretta, szivar és dohány csomagolását abban a formában ismerte, amely még csak néhány évvel ezelőtt is szokásos volt és ezzel összehasonlítja a dohánygyártmányok csomagolásának mai alakját, jogos csodálkozását nem fojthatja vissza. Sőt az összehasonlítás úgyszólván lehetetlen. Ha a dohánytermékek régebbi csomagolását a maival összehasonlítjuk, akkor ez a jelenlegi alak nagy győzelmét eredményezi. Hiszen folytonosan dolgoznak a megjavításán. A modern izlés, a szépség és a praktikusság követelményei kielégítet nyernek és abszolúte semmi kívánni va ó sem lenne e tekintetben, ha napról-napra ujtások nem kerülnének, még pedig a külföld révén felszínre.

Sajnos, ismét vissza kell térnünk egy oly körülményre, melyet mindig érintünk, valahányszor ujtásokról esik szó. Ez pedig az egyértelmű eljárás, amelyet az osztrák és magyar monopóliumok még ily dolgokban is követnek. Tagadhatatlan, hogy nálunk meg volna a kellő ügyesség ujtások behozatalára és nem egy új intézkedés, melyet Ausztriában is meghonosítottak, köszöni eredetét a magyar dohányegyedáruságnak. Tekintsük azonban az érem másik oldalát! Hány eszme nem valósulhatott meg, mert Ausztriában nem akartak beleegyezni! Bizony ez megtörtént a mi nagy kárunkra. Ausztriában, amelytől nem vitatható el, hogy dohánymonopóliuma terén példás rend uralodik, nem tudnak egyuttal a konzervatív hagyományoktól szabadúlni. Hogy egy skatulya szivart négyzetes helyet hosszukás formába csomagoljanak, ott annyi megfontolásban részesül, mintha mélyreható intézkedésekről volna szó. Ha bizonyos fajtájú szivarokat 50 darabonként csomagolnának 100 helyett, a csomago-

lásban költségtöbbletet volna maga után, ennél fogva nem is lehet kívánni, hogy azt behozzák. A közönséges fajták csomagolásában követett eljárás, majdnem ugyanaz maradt azzal az egyetlen kivétellel, hogy a pecsétviaszkkal, vagy közönséges enyvvel felragasztott vignetták többé nem léteznek.

De mi a nálunk használatos csomagolási módokról akarunk beszélni. A mondottakat szem előtt tartva, belátjuk, hogy nagyon sok dolgon nem lehet segíteni, noha meg van a jó ízlés és a jóakarát.

Semmi újat nem mondunk, ha azt állítjuk, hogy a dohány, és cigaretta azokhoz a fényűzési cikkekhez tartoznak, amelyeknél a csomagolás is hozzájárul az eladás megkönnyítéséhez. Vegyük szemügyre a cigaretták csomagolását, amint azokat az általános elárúsítási jegyzék felsorolja. Vajjon nem érdemelnek-e a 3—4 filléres cigaretta fajok más, csinosabb csomagolást, mint a jelenlegi primitív, amelyben őket jelenleg árúsítják? Vagy a papirosba csomagolt szivarka dohány? Vagy talán egy olyan kis csomag dohány, amelynek súlya 30 gramm és 64 fillérbe kerül, annyira olcsó, hogy másba mint papirosba lehetetlen csomagolni?

A hiba, a mellyel a dohánytermékek manapság használatos csomagolása bír abban áll, hogy az elárúsítót és nem a fogyasztót tartják szem előtt. Ha abból a szempontból indulnánk ki, hogy még egyetlenegy szivarnak a vevőjét is kell a csomagolás külsőségeit illetőleg kielégíteni, akkor bizonyára nem engednék meg, hogy a trafikos a papirosba csomagolt szivarokat egy készentartott skatulyába tenni legyen kénytelen, amely skatulyát gyakran hónapokig használja erre a célra. Épen ilyen ízléstelen a Cubaszivarok valamint a Virginiaszivarok csomagolása is. Papirosskatulya már nem a mai kornak megfelelő csomagolószer. A költség kérdése, a melyet egy praktikus, alkalmas és modern csomagolás igénybe venne, az egyes fajok árának megállapításánál nem játszhatik szerepet. Mert épen ebben különböznek a priváttárgyak készítményei az egyed-árusi gyártmányoktól. A magánosok gyárai arra törekednek, hogy készítményeiknek külsőleg is megnyerő formát kölcsönözzenek és ezáltal vevőkre szert tegyenek, míg a monopóliumok egyedül magára a gyártmányra vannak figyelemmel.

Üzleti szempontból természetesen az előbbi helyesebb és előnyösebb.

Vegyes hírek.

Karácsonyi és ujévi ajándékok összeállítása. Már évek óta foglalkozik sok trafikos azzal az ideával, hogy ajándékok céljára, amelyeket az ünnepek alkalmából vásárolnak, kis csinos kosarakat, vagy dobozokat szivarral, cigarettákkal és dohányzó szerekkel kellene megtölteni. Azért hívjuk fel erre a figyelmet különös nyomatékkal, mert némely trafikos abban a

hitben van, hogy ez nincs megengedve. Ellenkezőleg Minden, ami a dohánygyártmányok elárúsításának megkönnyítésére vezet, meg van engedve. Természetesen e kis kosarak árai nem esnek limitálás alá.

A legújabb trükk. A dohányárúsítási engedélyeket megszerző protektorok közt vannak olyanok is, akiknél az a fődolog, hogy valamit keressenek, ez régi história. De az szomorú állapot, ha valaki protegálni akar és nincsenek kliensei. Tehát keresnek olyan utat-módot, amely célhoz vezet. Egy ilyen protektor egy ismerőse nevében, akit erre megkér, egy trafikengedélyért folyamodik és ha elnyeri, akkor hirdetés tesz közzé, hogy egy trafik eladó. Rövid idő alatt akad is vevő, akinek nevére az engedélyt néhány hét múlva átíratják. Bizony, találékonynak kell lenni!

A dohányipar elosztása a világ legjelentősebb államaiban. A dohányfogyasztás folytonos növekedésével, művelése is mindinkább nagyobb arányokat öltött, úgy hogy azt lehet mondani, hogy manapság nincsen egyetlen civilizált nép a világon, amelyeknél a dohánytermesztés többé-kevésbé fontos szerepet ne játszanék. Azt a körülményt, hogy a dohány azoknál a követelményeknél fogva, amelyeket a klímával szemben támaszt, már természetből fogva sem akart az összes országokban egyformán meghonosítani, az idők folyamán megtanulták nagymértékben leküzdeni. Mert Európában dohányt középső Svédorszáig, még jóval Stockholmon túl is természetnek, még Amerikával ebben a tekintetben mostohán bánt a természet és dohánytermesztés határául a 40-ik szélességi foktól északra, tehát New-Yorktól is valamivel északra fekvő országok tekintendők: Dél-Amerikában le egészen Buenos Airesig terem meg. Hogy a különféle kiterjedt vidékeken termő dohány minősége nem egyforma, az a dolog természetében rejlik. A kiterjedt nemzetközi kereskedelem azonban ez irányban kiegyenlítésről gondoskodik, amely az összes államokban lehetővé teszi földolgozást, úgy hogy a dohányipar az összes civilizált államokban feltalálható. Jelentőségének szemléltetése a statisztikát már kezdettől fogva foglalkoztatta és ennek eredménye készített bennünket arra, hogy erre a már gyakran érintett, de mindig érdekes témára visszatérjünk. Alkalmat a dohányipar felosztásának áttekintésére ezuttal a szabadalmi intézmény számára alapvető szempontok nyerése adott, amely célra Dr. Gottscho berlini szabadalmi ügyvivő egy táblázatot adott közre a jelentékeny iparágaknak a legfontosabb országokban való eloszlásáról. Ebben a táblázatban ezuttal nem nehezen áttekinthető számokkal dolgozott, hanem magyarázatul megjelöléseket használ, amely az illető iparágat nagyon fontosnak — fontosnak — létezőnek — nem létezőnek jelzik. Az első fokozat a dohányiparnál azonban teljesen más iparágakhoz viszonyítva — «nagyon fontos.» Azonban fontos: Németországban — Dániában — Finnországban — Franciaországban — Ausztriában — Magyarországon — Oroszországban — Törökországban —

Amerikai Egyesült Államokban — Közép-Amerikában — Braziliában — Chileben — Mexicóban — Nyugat-indiában — Egyiptomban;

Középszerű: Belgiumban — Angliában — Olaszországban — Portugáliában — Svájcban — Spanyolországban — Kanadában — Kolumbiában — Venezuelában — Ausztráliában — Keletindiában és Ceylonban;

csak mint létező van megjelölve: Luxemburgban — Svédországban — Argentiniában — Neufundlandban — Khinában — Japánban — Kapgyarmaton — Transvaalban.

Mint teljesen hiányzó csak Norvégiában van felemlítve.

Az olaszországi dohánymonopólium. Egy nemrég közzétett statisztika értelmében az olasz dohánymonopólium forgalma és jövedelme folytonos emelkedést mutat fel. A monopóliumot 1865-ben hozták be; előbb bérbe volt adva, most azonban maga az állam kezeli. Mig 1896-ban a bevételek 188 millió lirát tettek ki, 1906-ban 231 $\frac{1}{2}$ millió lirát. A tubák szükséglete állandóan fogy, a szivarok és cigaretták forgalma pedig jelentékenyen emelkedik. A dohányegyedárúság a dohány kivitelét előmozdítani kívánja azokba az államokba, ahová az olaszok főleg kívándorolnak. Az amerikai magas dohányvámok az amerikai nagyobb kivitelű eddig meggátolták, pedig jó eredménnyel kecsegtetne, mert az olaszok a hazai szivart és cigarettát az amerikaiánál többre tartják. Az egyedárúság kezelősege nagymennyiségű amerikai nyersdohányt dolgoztat fel; 1906-ban 37 $\frac{1}{2}$ millió fontot kbelül 16 millió márka értékben.

Százéves dohányos. Azt az általános, az orvosok által elterjesztett nézetet, hogy a dohányzás az egészségre ártalmas, néha olyan esetek illusztrálják, amelyek az ellenkezőt bizonyítják. Így, miként egy svájci laptársunk jelenti, rövid idővel ezelőtt Genfben meghalt egy Brun János nevű uriember, aki 102 éves volt. Amidőn 100-ik születése napját ünnepelte, barátait lakomára hívta meg, mely alkalommal a beszélgetés során kijelentette, hogy soha sem vett orvosi tanácsot igénybe és gyógyszert sem szedett soha; ellenben, amióta felserdült egészen a mai napig ivott és dohányzott anélkül, hogy ennek valamilyen rossz következményét észlelte volna. Ebből tehát ismét látható, hogy a dohánynak annyira károsnak elhíresztelt élvezetével úgy áll a dolog, mint sok mással. Aki természetből fogva egészséges, dohányzási szükségletét egészségének bármily befolyásolása nélkül kielégítheti. Tehát — szeliden szólva — oktalanság, ha egyes orvos urak a dohány élvezetét mint magában véve egészségtelen és minden tekintetben ártalmas dolgot állítják oda. Ugyanily joggal azt lehetne mondani, hogy a kerékpározás ártalmas, mert senki sem vonhatja kétségbe, hogy

gyöngye testalkatra romboló hatással nem járhat. Erről azonban senki sem beszél, még a más tekintetben annyira aggódo orvos sem. Pedig minnkét élvezet ártalmatlan voltát ugyanazok a feltételek biztosítják, t. i. mértéket kell tartani és nem szabad többre vállalkozni, mint amennyire valaki természetből fogva képes.

Egy újabb „panama“ az osztrák dohányárusok központi szövetségében. Még nincs elintézve a trafikos-sorsjáték ügyében felmerült sikkasztási per sem és máris egy újabb sikkasztási ügy foglalkoztatja a bécsi bíróságot, a melyet a nevezett szövetség elnöknője ellen indítottak.

Az ottakrangi tanítóegyesület ugyanis a trafikos szövetségnek, illetőleg *Porges* titkárnak és *Langer* elnöknőnek 17568 korona értékű bélyeget adott át abból a célból, hogy azok Bécs tőzsdéiben eladassanak. Ezek a bélyegek jótékony célra, szegény iskolásgyermekek felruházására voltak szánva. Most pedig 1948 korona hiány mutatkozik, mely összeg végrehajtás útján sem hajtható be. A szövetség könyveiben ezek az összegek egyáltalán nem szerepelnek. Szép kis társaság!

Megjegyezzük még, hogy úgy *Langer* elnöknő' mint pedig *Porges* titkár az itteni nagytrafikos-szövetséggel kollegiális barátságot tart fenn annyiban, hogy egymás gyűléseire rendszerint el szoktak látogatni.

A francia gyufamonopolium állítólag több mint 26 millió frankot jövedelmez a köztársaságnak. A gyújtók fogyasztása Franciaországban is növekszik, de rendkívül érdekes megfigyelni, hogy a svéd gyújtó forgalma apad. Mig ugyanis a többi gyújtók az utolsó évben egy milliárd emelkedést mutatnak fel, addig a viaszgyújtók forgalma 16 millióval, a svédké pedig épenséggel 400 millióval apadt. A francia népességre fejenként 1022 gyújtó esik évente. Francia lapok ehhez humorosan hozzá teszik, hogy ez a nagy summa három részre osztandó, t. i. a gyufák egy része egyáltalán nem gyulad meg, egy harmada meggyúl ugyan, de nem ég tovább és csak az utolsó harmadrésznek lehet hasznát venni, «ha az embernek szerencséje van.» Azonkívül pedig alig van skatulya, amelyben tényleg 100 gyufa lenne.

Löblovitz Zsigmond

könyvkereskedés, könyvnyomda,
könyvkötészet és papirkereskedés,
író és rajzeszközök nagy raktára.

Budapest, VII., Thököly-út 40. szám.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Zum Jahresschlusse. — Moderne Packung. — Vermischte Nachrichten.

Zum Jahresschlusse.

Wieder sehen wir ein Jahr scheiden, das vom Anbeginn bis zum Schlusse seines Waltens den kleinen Existenzen nicht hold war. Hatten auch die Grossen, ja sogar diejenigen die sich in den ersten Reihen der Erwerbswelt befinden, materielle Verluste und Opfer jeglicher Art den Zeitverhältnissen zu bringen, um wieviel mehr Diejenigen, die im Kampfe ums tägliche Brot, sich sowohl in ihren Einnahmen, als auch in ihren Ausgaben bitter getäuscht fanden.

Wir nennen sie kleine Existenzen, die mit geringen Kapitalien sich irgend einem Erwerbszweige hingeben, der eigentlich mehr Arbeitskraft, als Kapital erfordert. Gibt es doch unter den Kleinbändlern kaum eine einzige Branche, die nicht einen harten Kampf zu bestehen hätte, um durchzugreifen, wobei ein Aufwand von unermüdlicher Arbeit von Nöthen ist. Und diese Arbeitskraft, wie schlecht wird sie entlohnt! Wie oft sehen wir einen, von einer einzigen Person betriebenen Kleinhandel betreiben, der im Tage kaum mehr als zwei Kronen Nutzen abwirft. Wie steht diese Entlohnung im Verhältnisse zu allen übrigen Arbeitsleistungen, die ja heute, man kan sagen ziemlich hoch bezahlt wird? Ja, aber das ist es ja eben, dass zu der physischen Arbeitsleistung vollständig gesunde, verhältnismässig starke Leute verwendet werden, während der Handel keine solchen Ansprüche an den Berufsträger stellt. Und ferner wie Wenige vermögen, in Folge ihrer Erziehung, ihrer anderweitigen Naturanlagen, in dem Falle sich einer physischen Arbeitsleistung zuzuwenden, wenn sie aus besseren Verhältnissen herausgerissen, sich genöthigt sehen, für ihr Fortkommen zu sorgen.

Ein grosser Theil dieser Bedauerns-

werthen, wendet sich dem Detailhandel mit den kön. ung. Tabakfabrikanten zu. Und der Staat, der für seine Grossindustrie, nämlich der Tabak Regie, dieses Kleinhandels dringend bedarf, er hat sich eine Praxis zurechtgelegt, wonach er die billigste Arbeitskraft unter sämtlichen bürgerlichen Berufen, zu erzielen vermag. Denn in dem Augenblicke, wo er den Handel mit den Tabakprodukten verpachtet und dabei ausserdem, die mit dem Handel betrauten Personen, durch die Verkaufs Lizenz quasi beschenkt, entsteht ein Zustand der weit entfernt davon ist, Verdienst für geleistete Arbeit zu heissen.

Während sämtliche Berufsgattungen ihre Arbeit entsprechend zu taxiren im Stande sind, ist der Tabakverschleisser der einzige Handelstreibende, der für jenen Lohn arbeiten muss dem ihn der Staat grossmüthig zukommen lässt.

Nun denn, man könnte sich ja auch damit abfinden, wäre das Ministerium bestrebt, darauf zu achten, dass jeder seiner Tabakverschleisser auch in Wirklichkeit so viel verdient, dass er, wenn auch an letzter Stelle der Verdienenden, einen, zum Leben nothwendigen Betrag zu erübrigen Stande wäre. Nun aber was sehen wir? Ein riesig grosses Verschleisser Netz, zur Bewältigung, staatliche Waaren im Werthe von ungefähr Hundert Millionen Kronen, in Verkehr zu sehen, was dem Staate nach Abzug der Steuern, Pachtbeträge, Stempelgebühren und Ordnungsstrafen, einen lächerlich geringen Betrag kostet. Trafikant ist der Paria unter allen Berufsklassen, das ist eine alte, feststehende Thatsache. Er muss sich dazu bequemen, entweder mit dem geringen Verdienste der ihn zugemessen wird zufrieden zu sein, oder, er muss das Geschäft aufgeben. Ein Drittes gibt es für ihn nicht. Im dem sozialen Kampfe, wo Jegliches seine

Interessen zu wahren sucht, nimmt er nicht Theil. Zu furchtsam das Wenige was er besitzt auch noch zu verlieren wartet er es ruhig ab bis die Noth an seiner Thüre klopft, oder um gegebenen Falles sein Geschäft gänzlich aufzulassen.

Kann und soll dieser Zustand auch fortan dauern? Muss nicht jeder Einzelne, welcher seine Thätigkeit diesem unglückseligen Berufe widmet, darauf bedacht sein dass seine Lage zumindest eine erträgliche werde? Oder haben die Tabakverschleisser etwa kein Recht, gleich jedem anderen Arbeiter den ihn gebührenden Lohn zu fordern.

Wir wenden uns an unsere Leser, den Tabakkleinverschleissern. Es gilt vor Allem, dem Arbeitsgeber, also dem Finanz Ministerium, die Überzeugung beizubringen, dass der Tabakkleinhandel, eine Beschäftigung ist welche entsprechend entlohnt werden muss; dass der Tabakkleinhandel durchaus nicht als Gnadenbrot aufgefasst werden kann, dass schliesslich der Detailhandel mit den Tabakprodukten nur als selbsständiger Handel für das Tabak Monopol erspriesslich wirken kann. Der Handel mit Tabak und Cigaren als Nebengeschäft aber, vor den schlimmsten Folgen für das gedeihen des Monopols begleitet ist.

Zum Jahresschlusse gedenken wir all dieser Umstände, indem wir dieselben gleichsam als Programm für unser künftiges Verhalten aufstellen. Hat das abgelaufene Jahr keines der Wünsche unseres Leserkreises in Erfüllung gebracht, so dürfte an die Erfüllung überhaupt solange nicht gedacht werden, als die interessirten Trafikanten nicht daran gehn, ihre Rechte als Staatsbürger und hier, als Arbeiter des Staates geltend zu machen. Diese Rechte bestehen darin, als ein Nothwendiger Faktor des Tabak-Monopols anerkannt zu werden und nicht als Unterstützte. Sie bestehen darin, dass die Arbeit gemäss jedes anderen Arbeitslohnes, bezahlt werde, dass man ferner jede Schwierigkeit welche ihren Beruf belastet entferne und jede Erleichterung gewähre.

Zum Jahresschluss überblicken wir nochmals den ganzen Komplex von Fragen, deren

Lösung selbstvershändlich wäre und die Alle mit dem Schicksale des Kleintrafikanten verknüpft sind. Diese Fragen müssen gelöst werden, ob früher oder später. Anlässlich des Jahresschlusses wünschen wir sehnlich, dass des kommende Jahr nach dieser Richtung hien eine vollständige Zufriedenstellende Neuerung bringe. Wir wünschen diese im Interesse des Tabak Monopols, wie auch im Interesse der, nach heutiger Lage bedauernswerthen Kleintrafikanten.

Moderne Packung.

Wer die Packung unserer Cigarren, Cigaretten Tabake kennt, wie sie noch vor wenigen Jahren üblich war und wer damit die Packung der Tabakfabrikate, wie sie dermalen erfolgt, in Vergleich zieht, der kann sich des gerechten Staunens nicht erwehren. Überhaupt, ist ein Vergleich kaum möglich. Die Packung der Fabrikate, von früher, mit der heutigen vergleichen fällt ja zum grossen Triumphe für die gegenwärtige aus. Fortwährend wird an die Verbesserung gearbeitet. Der Moderne Geschmack, die Schönheit, das Praktische, tritt in seine Rechte und es liesse sich absolut nichts mehr in dieser Beziehung erwünschen, wenn nicht jeder junge Tag neue Verbesserungen brächte, und zwar durch das Ausland.

Leider müssen wir abermals auf einen Umstand zurückkommen, den wir stets berühren, so oft von Neuerungen die Rede ist. Es ist diess der gemeinschaftliche Vorgang, auch in solchen Dingen, zwischen den Tabak-Monopolen Österreich-Ungarns. Wir haben unstreitig das Geschick dazu, zu verbessern und so manche neue Anregung, die auch in Österreich eingeführt wurde, verdankt ihre Ursprünglichkeit dem ungarischen Tabak-Monopole. Nun aber die Kehrseite der Medaille! Wie viele Ideen konnten nicht ausgeführt werden, weil man in Österreich nicht damit einverstanden war! Jawohl, es geschah diess zu unserem grossen Nachtheile.

In Österreich, dem wir eine peinliche Ordnung, auf dem Gebiete des Tabak-Monopols nicht absprechen können, kann man sich gleichwohl von den konservativen Gepflogenheit, nicht losmachen. Eine Schachtel Cigarren, anstatt im Viereck, der Länge nach zu packen erfordert dort so grosse Bedenken, als ob es sich um tiefeinschneidende Verfügungen handeln würde. Gewisse Sorten Cigarren in 50 statt 100 Stück zu packen, erfordert in der Packung eine Mehrausgabe und ist daher auch nicht zu verlangen, dass diese Packung eingeführt wird. Die Behandlung der ordinären Sorten in Hinsicht der Packung, ist beinahe dieselbe geblieben wie sie war, mit dem einzigen Unterschied, dass die

mit Siegelack, oder gewöhnlichen Lehm aufgeklebten Vignetten, nicht mehr existieren. Doch wir wollen ja, von unseren üblichen Packungsarten sprechen. In Anbetracht des Gesagten, kann eben sehr vieles nicht besser sein, als es ist, trotz dem Vorhandensein des guten Geschmacks und guten Willens.

Wir sagen nichts Neues damit, wenn wir behaupten, dass Tabak, Cigarren und Cigaretten, zu jenen Luxus Artikeln gehören, bei welchen die Packung mit dazu beiträgt, den Verkauf zu erleichtern. Nun sehen wir uns einmal, die Cigaretten Packung an, wie sie die des allgemeinen Verschleiss Kataloges aufweisen. Verdienen die Cigaretten Sorten zu 3 oder 4 Heller etwa keine andere, nettere Packung, als jene primitive in die sie sich befinden? Und die in Papier verpackten Cigaretten Tabake? Oder ist vielleicht ein Päckchen Tabak welches 30 gram enthält und 64 Heller kostet, zu billig bezahlt, als dass man es anders, als in Papier einpacke?

Der Fehler, welcher in der heute üblichen Verpackung der Tabakprodukte besteht, liegt darin, dass dabei der Verschleiss und nicht der Cunsument ins Auge gefasst wird. Würde man von dem Standpunkte ausgehen, dass selbst der Käufer einer einzigen Cigarre, vermöge der Äusserlichkeit der Verpackung, angelockt werden muss, dann würde man es gewiss nicht zulassen, dass der Trafikant, die in Papier verpackten Cigarren, in eine bereit gehaltene Schachtel zu legen gezwungen ist, die oft Monate lang zu diesem Zwecke verwendet wird. Ebenso geschmacklos sind auch die Cuba a 10 Heller verpackt, nicht minder die Virginer Cigarren. Pappschachteln sind heut zu Tage kein Packungsmittel mehr.

Der Kostenpunkt, welchen eine praktische, gefällige und moderne Packung der Tabakfabrikate in Anspruch nehmen würde, darf bei Berechnung der jeweiligen Sorten keine Rolle spielen Denn darin unterscheiden sich eben Privatfabrikate von den Monopolfabrikaten. Die Privatfabrikation ist bestrebt ihren Erzeugnissen auch nach Aussen hin ein bestechendes Aussehen zu verleihen und gewinnt dadurch an Käufer, während das Monopolfabrikat lediglich auf das Fabrikat selber sieht.

Von geschäftlichen Standpunkte aus, ist das Erstere natürlich zu befürworten.

Vermischte Nachrichten.

Zusammenstellung von Weihnachts und Neujahrsgeschenken. Seit Jahren befassen sich viele Trafikanten damit, zum Zwecke von Geschenken, welche anlässlich der Feiertage gekauft werden, kleine nette Körbchen, oder Schatullen mit Cigarren, Cigaretten und Rauchrequisitten zu füllen. Wir machen darauf aus dem Grunde ganz besonders aufmerksam, weil manche Trafikanten der Meinung sind, dass dies nicht erlaubt sei. Im Gegentheil! All das, was zum

leichteren Verkaufe der Tabakfabrikate beiträgt ist gestattet. Selbstverständlich unterliegen die Preise dieser Körbchen keine Limits.

Der neueste Tric. Unter den Protektoren um Trafik Lizenzen gibt es auch solche, denen es darauf ankommt Geld zu verdienen, das ist eine alte geschichte. Nun aber ist das sehr schwer, wenn man protegiren will und keine Kunden hat. Daher sucht man einen Ausweg der zum Ziele führt Da reicht nun ein solcher Protektor für irgend einen Bekannten, den er darum ersucht, um eine Trafik-Lizenz ein und ist diese bewilligt, dann inserirt er, dass eine Trafik zu verkaufen ist. Bald ist auch ein Käufer gefunden, auf dessen Namen, man die Lizenz nach einigen Wochen umschreiben lässt. Jawohl, erfinderisch muss man sein!

Ein neues „Pamana“ im Centralverband der Tabakfabrikanten Österreichs. Noch ist nicht die Defraudations Aus gelegenheit in Sachen der Trafikanten-Loose geordnet, und schon wieder beschäftigt das Wiener gericht eine Defraudations Affaire, welche gegen die Präsidentin des genannten Verbandes anhängig gemacht wurde.

Der Ottakringer Lehrerverein, hat nämlich dem Verbands der Trafikanten, beziehungsweise dem Sekretair *Porges* und der Präsidentin Langer Marken im Werthe von 17568 Kronen zu dem Zwecke übergeben damit dieselben in den Trafiken Wiens zum Verkaufe gelangen. Diese Marken sind dem wohlthätigen Zwecke, der Bekleidung armer Schulkinder gewidmet. Nun zeigt sich ein Manco von 1948 Kronen, welcher Betrag trotz Pfändung nicht eintreibbar ist. In den Vereins Büchern sind die Beträge garnicht verbucht. Eine nette Gesellschaft das!

Wir bemerken noch, dass sowohl die Präsidentin *Langer*, wie der Sekretair *Porges*, eine kollegiale freundschaft mit dem hiesigen Grosstrafikanten Verbands derart unterhält, dass sie ihre Versammlungen gewöhnlich einander besuchen.

Hundertjähriger Raucher. — Die allgemeine, durch die Aerzte verbreitete Behauptung, dass das Rauchen für die Gesundheit schädlich sei, erfährt hie und da Illustrationen, die für das Gegenteil sprechen. So starb, wie die Schv. Tab.-Z. mitteilt, vor einiger Zeit in Genf Herr Jean Brun, der ein Alter von 102 Jahren erreichte. An dem Tage, an dem er sein 100. Jahr vollendete, lud er seine Freunde zu einem Gastmahl ein, bei dem er im Verlaufe des Gesprächs erklärte, er habe niemals einen Arzt konsultiert, auch nie Medizin zu sich genommen; dagegen habe er, seit er erwachsen sei, bis auf den heutigen Tag getrunken und geraucht, ohne irgendwelchen Nachteil zu verspüren. Man sieht daraus wieder einmal, dass es sich mit dem sonst als so schädlich verschrieenen Genuss des Tabaks wie mit vielem andern verhält. Wer eben von Natur aus gesund veranlagt ist, wird ohne jegliche Be-

einträchtigung seiner Gesundheit sein Rauchbedürfnis befriedigen können. Es ist daher, gelinde gesagt, ein Unding, wie es viele Herren Aerzte zu tun belieben, den Tabakgenuss an und für sich als ungesund und schädlich in jeder Beziehung hinzustellen. Mit gleichem Rechte könnte man sagen, das Velozipedfahren ist schädlich, denn niemand wird bestreiten wollen dass es für einen schwachen Körper nicht von ruinösen Folgen begleitet sein kann. Davon aber spricht kein Mensch, nicht einmal der sonst so ängstliche Arzt. Und doch lauten die Bedingungen, die für jeden einen schadlosen Genuss garantieren, bei beiden gleich, nämlich Masshalten und nicht mehr sich zumuten, als man von Natur aus vertragen kann.

Das französische Zündholzmonopol bringt der Republik angeblich über 26 Millionen Frcs. im Jahre ein. Der Verbrauch an Hölzern nimmt auch in Frankreich zu, aber es ist sehr interessant zu beobachten, dass die Hölzchen mit präparierter Streichfläche abnehmen. Während nämlich die anderen ohne besondere Reibfläche Zunahme von einer Milliarde im letzten Jahre zu verzeichnen haben, haben die Wachszünder um 26 Millionen und die Schweden um gar 400 Millionen Stück abgenommen. Auf jeden Kopf der französischen Bevölkerung kommen im Jahre 1022 Zündhölzchen. Französische Blätter meinen dazu aber hu-

moristisch, dieser grosse Verbrauch sei durch drei zu teilen, nämlich ein Drittel der Hölzer zündet überhaupt nicht, ein Drittel zündet wohl, brennt aber nicht fort, und erst das letzte Drittel wäre zu gebrauchen, «wenn man Glück hätte». Ausserdem sei jede Schachtel weit davon entfernt 100 Hölzchen zu enthalten.

Das Tabakmonopol in Italien. Nach einer kürzlich veröffentlichten Statistik zeigt das italienische Tabakmonopol eine ständige Zunahme seines Umsatzes und seiner Gewinne.

Das Monopol wurde 1865 eingeführt es war früher in Pacht gegeben, wird jetzt aber vom Staate selbst verwaltet. Während 1896 die Einnahmen 1888 Mill. Lire betragen, waren es 1906. 23½ Mill. Lire. Der Verbrauch von Schnupftabak nimmt ständig ab, der Konsum von Cigarren und Cigaretten steigt aber beträchtlich. Die Ausfuhr von Tabak ist ebenfalls gewachsen. Die Monopolverwaltung sucht den Export von Tabak nach den Ländern zu fördern, in die Italiener hauptsächlich auswandern. Die hohen Tabakzölle in Amerika haben einen starken Absatz dorthin bislang verhindert, der aussichtsreich wäre, da die Italiener ihre heimatlichen Cigarren und Cigaretten den amerikanischen vorziehen. Die Monopolverwaltung lässt bedeutende Mengen amerikanischen Rohtabaks verarbeiten: 1906 bezog sie 37½ Millionen Pfund im Werte von ca. 16 Millionen Mark.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárulásával. Ezen visszás állapotra segítő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitűnő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti, továbbá az aradi, miskolczi, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olműci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák.** Elster és Topf lemergi cég kívánatra szívesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Legjobb a

Kardos

svéd gyújtó.

Legjobb a

Germán és Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!